

Чистай муниципаль бюджет белем учреждениесе
“1 нче номерлы гомуми урта белем мәктәбе”

«Каралган»

МБ житәкчесе

_____/Приданникова Е.М. /

МБ утырышы беркетмәсе № 1

«24» август 2020 ел.

«Килешенгән»

Укыту эшләре буенча

директор урынбасары

_____/А.Р.Гайсина

«24» август 2020ел

«Раслыйм»

Мәктәпдиректоры

_____/ Н.Н.Ислямова/

Приказ № 125

«25» август 2020 ел

Татар теле һәм әдәбияты укытучысы

Сабитова Энже Рамил кызының

7В сыйныфына туган тел(татар) әдәбиятыннан календарь –тематик планы.

Педагогик кинәшмәсендә каралды.

Беркетмә № 1

« 25» август 2020.

2020-2021 уку елы

Календарь-тематикплан түбәндәге программаларга нигезләнеп төзелде:

1. Муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе “1 нче урта гомуми белем мәктәбенең” төп белем бирү программасына туры китереп (30.05.2015 нче елның, 134 номерлы карары белән расланган, 31.08.2016 елның 152 номерлы карарында үзгәрешләр кертелгән).
2. Татар теле һәм әдәбияты буенча төп гомуми белем бирү буенча эш программасына туры китереп (31.08.2016 елның 152 нче номерлы карарына туры китереп)
3. Муниципаль бюджет гомуми белем учреждениесе «1 нче номерлы гомуми урта белем мәктәбе»нең календарь-тематик планлаштыру нигезләнмәсенә туры китереп төзелү.
4. Дәрәслек: Ә.Р. Мотыгуллина, Р.Г. Ханнов, Л.К. Хисмәтова “Татар әдәбияты”. Рус телендә төп гомуми белем бирү оешмалары 7 нче сыйныфы өчен дәрәслек. Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан тәгъдим ителгән. Ике кисәктә. Казан, “Мәгариф-вакыт” нәшрияты, 2014 нче ел.

№	Дәрестемасы	Сәг. са ны	Көтелгәннәтижә			Үткәрүвакыты	
			метапредмет	предмет	шәхескәкагылышлы	план	факт
Халыкәйтсә — хакәйтә						7 В	
1	Хәтер катламнарындагы гәүһәрләр Жемчужины в памяти народа	1	Йола фольклоры турында теорияне белү	Халкыбыз йолаларына гомуми күзәтү	Йолалар турындагы әсәрләр белән кызыксыну булдыру, сөйләмне алар ярдәмендә басту мөмкинлеген аңлау	2.09	
2	Халкымның күңел бизәкләре Душевные узоры народа	1	Халкыбыз йолаларына кызыксыну уяту	Язучының тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә бирү, “Яшь йөрәкләр” әсәрен өйрәнү	Гореф-гадәт, йолаларга ихтирам тәрбияләү, аларны саклау; жыр-моңнарыбызга карата кызыксыну булдыру	9.09	
3	Шатлыгым, кайгым минем. Радость моя, печаль моя.	1	Шагыйрь яшәгән чор турында тарихи белешмә бирү	Шагыйрьнең тормыш юлы һәм ижаты турында өстәмә мәгълүмат бирү, “Милли моңнар” әсәрен өйрәнү	Татар халкының бөек әдипләре ижатын өйрәнү аша тормышка караш булдыру	16.09	
Аталар сүзе — акылның үзе							

4	Милләтнең бриллиант кашлары Знаменитые люди татарского народа	1	Әдәбиятта фолькло ризм турында теоретик төшенчә формалашты ру	Язучының тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә бирү, “Ай өстендә Зөһрә кыз ” эсәрен өйрәнү	Якыннарыңа, туганнарыңа ихтирам хисләре, мәрхәмәтлелек тәрбияләү	23.09	
5	Милләтнең бриллиант кашлары Знаменитые люди татарского народа	1	Әдәбиятта фолькло ризм турында теоретик төшенчәне ныгыту	“Ай өстендә Зөһрә кыз ” эсәрен өйрәнү	Якыннарыңа, туганнарыңа ихтирам хисләре, мәрхәмәтлелек тәрбияләү	30.09	
6	Гаделлек барыбер жиңә Справедливость все равно побеждает	1	Язучы яшәгән чорга бәя бирү	Г.Ибраһимов ның тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә; “Алмачуар ” эсәрен өйрәнү	Гаделлек, кешелеклелек сыйфатлары,хайваннарга карата мәхәббәт, миһербанлы лык хисләре тәрбияләү эсәр аша, татар халкының милли бәйрәмнәрен, йолаларын саклап калуның һәм дәвам итүнең әһәмиятен аңлату	7.10.	
7	Атың яхшы булса, тормыш итү жиңел Если конь хороший, то и в жизни легко	1	Революциягә кадәрге чор турында тарихи мәгълүмат бирү	Г.Ибраһимов ның тормышын, ижатын кабатлау. викторина формасындасорауларга жавапбирү; “Алмачуар ” эсәрен өйрәнүне дәвам итү	Хайваннарны яратырга өйрәтү	14.10	
8	Аты булса, мәйдан табыла Если будет лошадь, найдется площадь	1	Революция гә кадәрге чор турында тарихи мәгълүмат бирү	Алмачуар ” хикәясен уку	Сабырлык, хайваннарга карата мәхәббәт, миһербанлылык хисләре тәрбияләү;	21.10	
9	Милли киёмгә мәдхия	1	Милли сәнгать эсәрләре турында төшенчә бирү	Татар халкының милли киёмнәре (түбәтәй, калфак, читек) һәм бизәнү	Милләтебезнең рухи мирасына ихтирам хисләре тәрбияләү	28.10	

	Национальная одежда татарского народа			эйберләре (беләзек, чулпы, изү) белән таныштыру		11.11	
10	Кайгы жиле ишек какмасын Пусть ветер печали не стучит в дверь	1	Шигъри әсәрне жиңел истә калдыру ысулларын белү	Шагыйрьнең тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә, “Килен төшкәндә ” әсәрен өйрәнү	Гореф-гадәтләргә, халкыбыз йолаларына ихтирам тәрбияләү	18.11	
11	Кайгы жиле ишек какмасын Пусть ветер печали не стучит в дверь	1	Шигъри әсәрне жиңел истә калдыру ысулларын белү	Шагыйрьнең тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә, “Килен төшкәндә ” әсәрен өйрәнү	Гореф-гадәтләргә, халкыбыз йолаларына ихтирам тәрбияләү		
Ил язмышы — ир язмышы							
12	Без үлемсез туган ил белән Мы с бессмертной родиной	1	Бөек Ватан сугышы чоры турында тарихи белешмә.	Язучының тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә, “Сагыну” нәсерен өйрәнү; нәсер һәм инверсия турында төшенчә бирү	Туган илгә, халкыбыз батырлыгына ихтирам хисләре тәрбияләү	25.11	
13	Ил язмышы ирләр кулында. Сибгат Хәким ижаты. “Бакчачылар” поэмасы Судьба страны в руках мужчин. Творчество Сибгата Хакима. Поэма " Садоводы”	1	Хезмәт тәрбиясе бирү	“Бакчачылар” поэмасын өйрәнүне дәвам итү	Хезмәт кешесенә карата ихтирам тәрбияләү	2.12	
14	Сугыш язган язмышлар Судьбы, написанные войной	1	Бөек Ватан сугышы чоры турында тарихи мәгълүмат	Мөхәммәт Мәһдиевнең тормыш юлы, ижаты турында мәгълүмат, “Без – кырык беренче ел балалары” повестеннан өзек белән танышу	Сугыш авырлыгын үз жилкәләрендә күтәргән яшь буынга, шул чор кешеләренә ихтирам тәрбияләү	9.12	
15	Сугыш язган язмышлар	1	Бөек Ватан сугышы чоры турында тарихи	“Без – кырык беренче ел балалары” повестеннан өзек белән танышу	Сугыш авырлыгын үз жилкәләрендә күтәргән яшь	16.12	

	Судьбы, написанные войной		мәгълүмат		буынга, шул чор кешеләренә ихтирам тәрбияләү	23.12	
16	Хәтерләргә уелган еллар Годе оставшие в памяти	1	Әдәбият теориясе – әсәренә аңларга өйрәнү	“Без – кырык беренче ел балалары ” повестеннан өзекләр белән танышу. Тартмалы композиция турында теоретик төшенчә	Укытучы һөнәренә мэхәббәт тәрбияләү	13.01	
17	Балачакка илтә юллар Дороги в детство	1	Әхлак (кешелекле лек юмартлык) хисләре тәрбияләү	Мөхәммәт Мирза турында мәгълүмат, балачак хатирәсе турында шигырьне уку; халык йолаларын (Питрау, Карга боткасы) искә төшерү, сөйләм телен үстерү	Кеше өчен балачак хатирәләренә иң саф хисләре булуын аңлату	20.01	
Һәр чорның үз герое							
18	Ак чәчәкләр ява Падают «Белые цветы»	1	Эстетик тәрбия бирү	Шагыйрьнең тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә, “Беренче кар” шигырен өйрәнү	Табигатькә карата күзәтүчәнлек булдыру, һава торышының үзгәрешен аңларга, татарча дәрәс репликалар белән аңлата белергә өйрәтү	27.01	
19	Давыллы еллар жырчысы Певец бурных лет	1	1920 – 1930 еллар турында тарихи мәгълүмат	Һ. Такташ турында мәгълүмат, “Алсу” поэмасын уку	Татар шигъриятенә мэхәббәт уяту	3.02	
20	Давыллы еллар жырчысы Певец бурных лет	1	1920 – 1930 еллар турында тарихи мәгълүмат	Һ. Такташ турында мәгълүмат, “Алсу” поэмасын уку	Татар шигъриятенә мэхәббәт уяту	10.02.	
21	Шигырьләрдә шагыйрь язмышы Судьба поэта в стихах	1	Репрессия еллары турында төшенчә	Хәсән Туфанның тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә, “Агыла да болыт агыла” шигырен өйрәнү. Хафиз строфасы турында теоретик төшенчә	Туган илне сагыну хисләрен аңларга өйрәтү	17.02	
22	Жан авазы. Гурий Тавлин ижаты. “Кояш болытка кәргәндә” (романнан өзек).	1	Әсәрдәге вакыйгалар һәм геройлар аша шәхес култы фажиға сен ачу; гаделсезлек	Гурий Тавлин ижаты белән танышу, “Кояш болытка кәргәндә” әсәрен уку	Халкыбызның үткәнә, тарихына аңлы караш булдыру; шәфкатьлелек, миһербанлылык хисләре тәрбияләү	24.02	

	Замена души. Творчество Гурия Тавлина. ” Когда Солнце входит в облако ” (отрывок из романа).		ләрне күрә, аңлый һәм дәрәс бәяли белергә өйрәтү				
Туган жир ул була бер генә, Туган жирнең кадерең бел генә!							
23	Жирдә нигез тамыр кирәк, хәтта жансыз ташка да... На земле нужен фундамент, даже безжизненный камень	1	Катлаулы текст белән эшләү, иң әһәмиятлесең таба белергә өйрәнү	Марсель Галиев ижаты белән танышу, “Нигез” повестен уку	Тарихи үткәнебезгә ихтирам, туган жиргә мэхәббәт тәрбияләү	3.03	
24	Жирдә нигез тамыр кирәк, хәтта жансыз ташка да... Марсель Галиев ижаты. “Нигез” повесте На земле нужен фундамент, даже безжизненный камень... Творчество Марселя Галиева. Повесть " Нигез”	1	Катлаулы текст белән эшләү, иң әһәмиятлесең таба белергә өйрәнү	Марсель Галиев ижаты белән танышу, “Нигез” повестен уку	Тарихи үткәнебезгә ихтирам, туган жиргә мэхәббәт тәрбияләү	10.03	
25	Туган жирдән, туганнардан аермасын язмышлар.	1	Әдәбият теориясе – эсәренә аңларга өйрәнү; план төзи белү.	“Нигез ” эсәрен уку, аңлау, автор М.Галиев турында мәгълүматлы булу, эсәрдән өйрәнгән тропларны, символик образларны таба белү.	Туганлыкның кадерең белү, туган жиргә мэхәббәт тәрбияләү	17.03	

	Судьбы, в отличие от родных			Повесть турында төшенчө			
Актыктан хаклык жиңэ							
26	Балачак гомергэ хәтердә калачак. “Сөйләнмәгән хикәя” әсәре. Детство навсегда останется в памяти. Произведение” Не рассказанный рассказ”.	1	Катлаулы текст белән эшләү, иң әһәмиятлесен таба белергә өйрәнү	“Сөйләнмәгән хикәя” әсәрен өйрәнү, “тема” турында төшенчө формалаштыру.	Жаваплылык хисе, һәр эшне ахырына кадәр житкерә белү теләге тәрбияләү	31.03	
27	Гомерләрнең иң бәхетле көне. Самый счастливый день в жизни.	1	Бөек Ватан сугышы елларындагы балалар язмышы турында төшенчө	Автор Р.Хафизова турында мәгълүматлы булу. Идея турында төшенчө	Сугыш чоры балаларына карата ихтирамлы булырга өйрәтү	7.04	
28	Гомерләрнең иң бәхетле көне. Самый счастливый день в жизни.	1	Бөек Ватан сугышы елларындагы балалар язмышы турында төшенчө	“Әти кайткан көн” хикәясен уку, аңлау;	Сугыш чоры балаларына карата ихтирамлы булырга өйрәтү	14.04	
29	Кеше холкын күзәт, үзеңнекен төзәт Наблюдай за характером человека, поправляй себя	1	Укыганны гомумиләштерә, нәтижә ясый, иң мөһим мәгълүматны аерып ала белү	Фәнис Яруллин ижаты турында кыскача белешмә,	Тәкәбберлекнең, дуслык кадерен белмәүнең нинди куркыныч нәтижәләргә китергән аңлату, жаваплылык хисләре тәрбияләү	21.04	
30	Кеше холкын күзәт, үзеңнекен төзәт Наблюдай за	1	Укыганны гомумиләштерә, нәтижә ясый, иң мөһим	“Ак төнбоек” хикәясен укып нәтижә ясау	Тәкәбберлекнең, дуслык кадерен белмәүнең нинди куркыныч нәтижәләргә китергән аңлату,	28.04	

	характером человека, поправляй себя		мәгълүматны аерып ала белү		жаваплылык хисләре тәрбияләү	5.05	
31	Тырышлык – зурлык, ялкаулык - хурлык Старание- величие, лень- позор	1	Бал кортлары һәм үләннәр турында табигать белеме фәнненә бәйләп аңлату	Рафис Корбанның биографиясе белән танышу; “Ярдәм итик” шигырен уку	Тырышлык тәрбияләү, хезмәт яратырга өйрәтү	12.05	
32	Белемсез берне егар, белемле меңне егар Учения свет, а не учения тьма	1	Сөйләм телен үстерү	Р. Галиуллин тормышы, ижаты белән танышу, “Биш икеле” хикәясен аңлап уку, юмор аша язучы әйтергә теләгән фикерне таба белү	Белем алуның, укуның тормышта кирәклеген аңлату	19.05	
33	7 нче сыйныф курсы буенча йомгаклау эше. Итоговая работа за курс 7 класса	1	Эшчәнлек нәтижәсен тикшерү һәм бәя бирү	Укучыларның лексик-грамматик күнекмәлә-рен камил-ләштерү	Тырышлык, максатчанлык тәрбияләү	19.05	
34	Хаталар өстендә эш.Кыңгыр эш кыңгыраулы. Работа над ошибками. Отважный рабочий звонок	1	Укылган эсәрне бүгенге көн, көндәлек тормыш белән бәйләнештә күзаллый белү	А.Әхмәтгалиеваның тормыш юлы һәм ижаты турында белешмә, “Табыш” хикәясен уку	Әхлаклы булу турында аңлату	26.05	
35	Күл буена килегез... Приходите к озеру...	1	Экологик проблемалар турында төшенчә булдыру	З.Мансуровның тормыш юлы һәм ижаты белән таныштыру; “Балык кычкыруы” шигырен өйрәнү. М.Әгъләмов ның тормыш юлы һәм ижаты белән таныштыру; “Сөйли ак каен...” шигырен уку	Тирә-як табигатебезгә игътибарлы булу, сулыкларны саклау, чиста тоту турында аңлату	26.05	